

Instrukcja pobierania próbek kału w kierunku patogenów jelitowych (powodujących m.in. biegunkę)

Badanie na obecność:

- pałeczek: *Salmonella* (w tym badania nosicieli, ozdrowieńców i osób z otoczenia), *Shigella*, *Yersinia*, *Aeromonas*, *Plesiomonas*, *Escherichia coli* O157 (VTEC/EHEC), toksyn SHIGA 1 (STX1) i SHIGA 2 (STX2) wytwarzanych przez *Escherichia coli*

Sposób pobrania materiału do badań:

- Kał – do pojemnika tzw. kałówki, ze świeżo oddanego kału, należy pobrać grudkę wielkości orzecha włoskiego (szpatułką przytwierdzoną do pokrywki pojemnika) lub w przypadku biegunki 5 ml płynnego kału z ropą, krwią lub śluzem.
- Wymaz z odbytu – dopuszczalny, gdy nie udaje się uzyskać próbek kału. Należy wprowadzić do odbytnicy poza zwieracz zewnętrzny jałową wymazówkę i wielokrotnie nią obracając pobrać materiał. Na wymazówce musi być wyraźny ślad kału.

Próbki należy dostarczyć do laboratorium najlepiej w ciągu 2 - 4 godzin od pobrania, maksymalnie w ciągu 24 godzin (w przypadku *Salmonella*, *Shigella* do 44 godzin).

Do momentu przesłania do laboratorium próbki przechowywać w lodówce.

Pojemnik z kałem (lub wymazówką) musi być czytelnie opisany z podaniem nazwiska i imienia pacjenta oraz daty pobrania materiału.

Do każdej próbki musi być dołączone czytelnie wypełnione zlecenie badania.

- pałeczek *Campylobacter*

Sposób pobrania materiału do badań:

- Wymaz z kału – wymazówką pobrać niewielką ilość kału i umieścić w podłożu z węglem aktywnym. Wymazówki z podłożem zawierającym węgiel aktywny można otrzymać w Laboratorium Diagnostyki Medycznej.
- Kał - do pojemnika tzw. kałówki, ze świeżo oddanego kału, należy pobrać grudkę wielkości orzecha włoskiego (szpatułką przytwierdzoną do pokrywki pojemnika) lub w przypadku biegunki 5 ml płynnego kału z ropą, krwią lub śluzem.

Próbkę należy dostarczyć:

- na wymazówce z podłożem zawierającym węgiel aktywny do 24 godz. w temp. pokojowej i do 72 godz. w termotorbie z wkładem lodowym;

- w pojemniku bez płynu konserwującego do 2 godz. od pobrania.

Do momentu przesłania do laboratorium próbkę (wymazówkę z podłożem zawierającym węgiel aktywny lub kał) należy przechowywać w lodówce (w temp. 5 – 8 °C).

Pojemnik z kałem / wymazówką musi być czytelnie opisany z podaniem nazwiska i imienia pacjenta oraz daty pobrania materiału.

Do każdej próbki musi być dołączone czytelnie wypełnione zlecenie badania.

- *Vibrio cholerae* (badania osób chorych, osób z otoczenia chorego)

Sposób pobrania materiału do badań:

Do pobierania materiału służy zestaw przygotowywany przez Laboratorium Diagnostyki Medycznej. Zestaw zawiera 2 pojemniki:

- pojemnik jałowy (czerwony korek) z podłożem transportowym tj. alkaliczną wodą peptonową
- pojemnik tzw. kałówka (korek ze szpatułką)

Przed pobraniem kału należy przelać alkaliczną wodę peptonową z pojemnika jałowego (czerwony korek) do kałówki.

Następnie ze świeżo oddanego kału należy pobrać grudkę wielkości orzecha włoskiego lub w przypadku biegunki 5 ml płynnego kału z ropą, krwią lub śluzem, umieścić w kałówce z alkaliczną wodą peptonową i zamknąć poprzez dokładne wciśnięcie korka.

Dla dodatkowego zabezpieczenia, kałówkę wraz z materiałem zakaźnym umieścić w pojemniku z czerwonym korkiem, w którym uprzednio była alkaliczna woda peptonowa i mocno zakręcić czerwony korek.

Taki zestaw należy dostarczyć do laboratorium najlepiej w ciągu 2 - 4 godzin od pobrania, w termotorbie z wkładem lodowym.

Do momentu przesłania do laboratorium próbkę przechowywać w lodówce .

Pojemnik musi być czytelnie opisany z podaniem nazwiska i imienia pacjenta oraz daty pobrania materiału.

Do każdej próbki musi być dołączone czytelnie wypełnione zlecenie badania.

- rotawirusów i adenowirusów, astowirusów

Sposób pobrania materiału do badań:

Do pojemnika tzw. kałówki, ze świeżo oddanego kału, należy pobrać grudkę wielkości orzecha włoskiego (szpatułką przytwierdzona do pokrywki pojemnika) lub w przypadku biegunki 5 ml płynnego kału. Próbkę należy pobrać w okresie ostrych objawów choroby.

Próbka powinna być dostarczona do laboratorium jak najszybciej, maksymalnie w ciągu 48 godzin. Do momentu przesłania do laboratorium próbkę należy przechować w lodówce.

Pojemnik z kałem musi być czytelnie opisane z podaniem nazwiska i imienia pacjenta oraz daty pobrania materiału.

Do każdej próbki musi być dołączone czytelnie wypełnione zlecenie badania.

- norowirusów

Sposób pobrania materiału do badań:

Do pojemnika tzw. kałówki, ze świeżo oddanego kału, należy pobrać grudkę wielkości ziarna grochu (szpatułką przytwierdzoną do pokrywki pojemnika) lub w przypadku biegunki ok.1 ml płynnego kału, Próbkę należy pobrać jak najwcześniej w ostrej fazie zachorowania.

Próbka powinna być dostarczona do laboratorium jak najszybciej, maksymalnie w ciągu 72 godzin od pobrania. Do momentu przekazania do laboratorium próbkę należy przechować w lodówce (w temp. 5 – 8 °C).

Pojemnik z kałem musi być czytelnie opisane z podaniem nazwiska i imienia pacjenta oraz daty pobrania materiału.

Do każdej próbki musi być dołączone czytelnie wypełnione zlecenie badania.